

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemski nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrist à Din 2. do 100 vrst à Din 2.50. od 100 do 300 vrst à Din 3. večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek ponebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knežjova ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slovenski trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani st. 10.351.

Pomoč Finski nujno potrebna

Finci so izgubili doslej v borbah s sovražno premočjo desetino svojih vojakov
Neresnične vesti o posredovanju med Finsko in sovjetsko Rusijo

Helsinki, 12. feb. s. (Reuter). Zunanji minister Tanner je označil včeraj kot popolnoma izmisljena vsa poročila o poskuših posredovanja med sovjetsko Rusijo in Finsko. Dejal je, da imajo take vesti samo namen, da zadrež dovoz vojnega materiala Finski. Toda pomoč klub temu prihaja tako v moštvu kakor tudi v materialu in to je za Finsko poročilo, da bo mogla tudi se nadalje kljubovati sovjetskim napadom, kakor v dosedanjih desetih tednih vojne.

V finskih uradnih krogih poudarjajo, da Finska nujno rabi pomoč, če hoče še nadalje vzdržati pred sovjetskimi napadi. Predvsem je potreben človeški material, ker nimajo Finci nobenih rezerv, s katerimi bi mogli nadomestiti izčrpane čete na fronti. S posebnim zadovoljstvom je bil sprejet sobotni govor predsednika Roosevelt, v katerem je ta obsođil sovjetski napad na Finsko.

Najnovejši podatki pravijo, da je v dosedanjih bojih padio skupno 25.000 finskih vojakov. Ta izguba je zelo velika, ker tvoji desetino vseh vojakov, ki jih imajo Finci na fronti.

Riga, 12. feb. s. (Reuter). Ameriški poslanec v Moskvi Steinhardt, ki je dospel semkaj, je zanikal vesti, če da je njegov prihod v zvezi s posredovanjem v sporu med sovjetsko Rusijo in Finsko. Dejal je, da je obisk popolnoma zasebnega značaja.

Ameriška pomoč

Washington, 12. feb. AA. (Havas) Odbor za pomoč Finski je zbral dosedaj čez en milijon dolarjev. Edward Wallis, ravatelj odbora za pomoč Finski, je izjavil, da bo plemenitost ameriške javnosti ojunata industrije in bančnike v Zedinjenih državah, ki bodo prav tako od svojih strani dali Finski znatno pomoč.

Helsinki, 12. feb. s. (Havas) V finski vojski je sedaj tudi že manjša skupina protovoljevcev iz Zedinjenih držav. Večina služuje kot letalci.

Akcija Društva narodov

Bern, 12. feb. AA. (DNB) Tajništvo DN je objavilo odgovore na apel, ki je bil decembra lani po zasedanju DN poslan državnim članicam glede pomoči Finski. Iz

tega pregleda se vidi, da Društvo narodov nima več moči, da bi izpeljalo kolektivno akcijo praktične vrednosti. Na ta apel je v celoti odgovorilo 22 držav članic, kar pa ne znaša niti polovico v DN včlanjenih držav. Kar se tiče držav nečlanic, katerim je bil apel poslan, sta se izrazili samo Zedinjenie države in Brazilija.

Tajništvo Društva narodov je razložilo, da je več kot polovica odgovorila tako, da nihovega odgovora ne more smatrati pozitivno. Dva odgovora sta bila negativ-

na. Drugi odgovori obstoje iz izjav odrastankov in obljub, da se predlagana akcija čim bolj podpre Argentina je sporočila, da daje Finski na razpolago 30.000 ton žita, južnoafriška zveza pa je izjavila, da je pripravljena Finsko podpreti z letali. Gledo vojaška pomoči sta se izjavili samo Francija in Anglija. Končno pravi sporočilo, da veliko število tistih držav, ki sočasno odgovorila, ne pomenuje, da po svoji strani ne bodo nudile nobene pomoči Fin-

v. V zraku: Naše letalstvo je izvedlo obrambne in izvidniške poletje ter bombardiralo tudi sovražne pozicije. Sovražni letalski napadi so se omejili samo na vojno cono. V mestu Viborg je bilo več obeh ubitih in ranjenih. Po dosedanjih podatkih sta bili dve sovjetski letali sestreljeni.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 12. feb. s. (Reuter). Sodnejo sovjetsko vojno poročilo omenja nove sovjetske uspehe na Karelijski ozini. Po artiljerijski pripravi je sovjetska pehotna izvršila več uspešnih napadov. Zavzetih je bilo 16 utrjenih finskih postojank, med njimi osem artiljerijskih oporišč.

Finci potrebujejo smuči

Haag, 12. feb. s. (Havas). Finski generalni konzulat je objavil poziv, v katerem prosi za pomoč Finakl smučeh. Pravil, da je bila glavna tovarna smuči na Finsku razdeljena, da pa predstavlja smuči za finsko vojsko posebno nujno potreben material. Finska je pripravljena smuči dobro plačati. Prosil, da gredo posiljate v inozemstvo najprej v Stockholm.

Švicarski socialisti obsoajo sovjetski napad

Bern, 12. feb. AA. (Havas). Glavni odbor Švicarske socialistične stranke se je včeraj zbral v Curihu. V zvezbi z bodicami volitvami za izpraznjeno mesto v zveznem svetu je odbor izglasoval resolucijo, s katero zahteva, da boli odbor sorazmerno s Stevilčno močjo stranke zastopan v zveznem svetu. Odbor je soglasno sprejel tudi slednjo resolucijo v korist Finske:

Odbor socialistične stranke obsoja sovjetski napad na malo, miroljubivo in demokratisko državo. Odbor pozdravlja Fincem svoje simpatije in svoje občudovanje za njihovo junaka borbo. Odbor posilja svoj pozdrav delavskemu in socialističnemu razredu na Finsku, ki predstavlja najboljšo zaščito fiske neodvisnosti in ljudskih svoboščin. Odbor želi znagni Finske, ki bo velik pomem imela za življenje in svobodo vseh malih narodov.

Iz notranje politike

ZA ZBIRANJE POLITIČNIH SIL
Kakor poročajo iz Niša, je imel včeraj tamkaj podpredsednik Glavnega odbora radikalne stranke Miša Trifunović v teku dneva dvakrat posvetovanje z Aco Stanojevićem. Novinarjem je izjavil, da se ni priprenil še niclesar novega. Kakor znamo, je dejal, da je bil predsednik vlade Dragiša Cvetković pretelki tork pri Aci Stanojeviću in se z njim razgovarjal.

Na vprašanje, ali se bodo pogajanja nadaljevala, je odvrljil, da tega ne more še vedeti.

Novinarji so nato vprašali Mišo Trifunovića, kaj more reči o predlogih JNS glede sodelovanja vseh opozicijskih strank, ki so jih predložili dr. Kramer, dr. Andjelović in Jovo Banjanin.

Miša Trifunović je odvrljil: Dr. Kramer, dr. Andjelović in Banjanin so bili pri meni ter so izrazili svoje mnenje in željo po zbiranju vseh opozicijskih strank. Vsi smatramo, da je potrebno zbiranje političnih sil, ne pa nihov razbiljanje. V tej smerni smo proučili vse staljice. — Miša Trifunović ostane v Nišu še danes.

TRI BANOVINSKA GLEDALIŠČA NA HRVATSKEM

Po uredbi, ki jo pripravlja banska oblast v Zagrebu, bodo na Hrvatskem tri banovinska gledališča in steči Hrvatsko narodno gledališče v Zagrebu, Splitu in Osijeku. Ta gledališča bodo pod nadzorstvom prostovne oddelka ter bodo dobila grb banovine Hrvatske. Zaschna in potuočja gledališča bodo smeli delovati le s posebnim dovoljenjem banske oblasti. V upravi hrvatskega narodnega gledališča bodo intendanti v Zagrebu, Splitu in Osijeku, nadalje administrativni ravnatelji in intendantovi pomočnik v Zagrebu, ravnatelji drame v Zagrebu, Splitu in Osijeku ter dramaturgi v teh treh mestih.

Gledališča se bodo vzdrževala s stalno banovinsko podporo in z lastnimi dohodki. Banovinska podpora se bo določevala v vsakokratnem proračunu za vse osebne izdatke ter za stroške gledališčkih zgradb. Prispevki kinematografov v Zagrebu prinašajo gledališčemu fondu, v Splitu in Osijeku pa bodo služili le za popravila in investicije.

NOVI POLITIČNI ZAKONI IN STARE STRANKE
Po mnemu zagrebških političnih krogov — plše beografska »Politika« — naj bi novi politični zakoni razčistili položaj, da se bo videlo, kdo in s kakšno močjo predstavlja Srbijo, ali kakor pravi dr. Maček, da se pokaze prava fiziognomija srbskih pokrajjin. Želja po novih volitvah naj bi bila pot h konsolidaciji, da se omogoči nadaljnje normalne delovanje.

Kot nov moment v situaciji se poudarja končano delo na političnih zakonih — ki naj bi se čimprej objavili. Vse stare stranke v bistvu obstajajo še danes, toda z uznakom novih političnih zakonov bodo tudi formalno priznane ter bodo njih organizacije oziroma tudi po manjših krajih. Tako bo odpadil tudi del razgovorov, ki jih vodi radikalna stranka, ker bo stranka formalno priznana. Nadaljnji razgovori se bodo vodili le glede na vstop v stranko oziroma radikalov, pravkar v članov, ki so v zadnjih petnajstih letih zapustili stranke.

SREŠKA BANOVINA

Po tem naslovom prilobuje novosadski Danč Članek dr. M. Budimirovića, ki piše med drugim:

Ni nam znano, jeli obstoji med Cvetkovićem in Mačkom kak tajni sporazum o srbski in slovenski banovini. Po formiranju banovine Hrvatske se zdi, da so ostali deli pustili za srbsko banovino. Ce je tako, potem je treba dati zakonsko formo in rešiti vprašanje srbske banovine pred razpisom skupinskih volitev. Sedež srbske banovine mora biti brezpojno v Beogradu, administrativna razdelitev pa lahko ostane kakor do sedaj. Z ustavovitjo srbske banovine s tako upravnim razdelitvijo bo dana Vojvodini, zedinjeni s Šumadijo, še nadalje najboljšo in najmočnejšo zaščito njenih nacionalnih interesov.

NAŠA DOMOVINA

Po tem naslovom piše splitski »Narodni liste:«

V Zagrebu je bila ustanovljena »Zveza hrvatskih učiteljskih društev«. Na ustavnem občnem zboru je govoril bivši narodni poslanec prof. dr. Sigismund Čajkavec. Rekel je:

»Vsi naj pridejo, v prvi vrsti pa bratje Srbi, ker nam je skupna domovina, dele in skrb za njo. Hrvatka je tudi njihova domovina, a svoboda v domovini je sonce. One bo obsevale in grelo tako Hrvate kakor Srbce. Ako pride do bliskanja in grmenja, ne bodo trpeli samo Hrvati ampak tudi Srbce.«

Ako je Hrvatska domovina vseh Hrvatov in celo Slovencev v njej potem po Srbija domovina vseh Slovencev in celo Hrvatov v njej. Slovenija bo domovina Slovencov, Jugoslavija pa bo domovina...?«

Nesreča rimskega brzega vlaka

Rim, 12. feb. AA. (Havas). Brzi vlak, ki je prihajal iz Rima, je blizu Piza skočil s tira. Ubitali je bil pet oseb, 25 pa ranjenih. Do nesreče je prislo zaradi pretirane brzine. Italijanski kraljevski par, ki se mudi v svoje prestolnici San Remo, je takoj po nesreči obiskal ranjence v bolničih.

Dober nauk za sovražnike

Zaupnica Daladierovi vladi je prav tako zmaga za Veliko Britanijo kakor za Francijo

London, 12. feb. AA. (Havas). Glasovanje, s katerim je francoska skupščina pokazala popolno zaupanje vladnički Daladierovi, so v britanskem tisku toplo pozdravili.

Daily Telegraph je prinaša uvodnik pod naslovom: Francija je pokazala svetu, kako je treba delači. Članek pravi med drugim, da je glasovanje dejansko Daladierov osebni uspeh, ker nihče ni glasoval proti. Redkodaj je se da dalo v novejši dobi francoske demokracije ugodoviti nekaj, kar bi bilo bolj ganljivo, kakor pa je bilo to endočno glasovanje. Za prijatelje in zaveznike Francije je to veliko jamstvo, za sovražnika pa dober nauk.

Parlament je v znanju, da je vlad Francije v rokah merodajnih in odločnih mož, ki bodo vojno končali z zmago.

List meni, da predstavlja to glasovanje nekaj več kakor izraz zaupanja glede

vodstva vojne. Tisti, ki odobrava sredstva, hoče s tem odobriti tudi kontnji namen.

Na ta način predstavlja glasovanje v francoski skupščini sijaj izraz solidarnosti glede bistvenega problema vojne. Sicer pa predstavlja francosko skupščino zbor svobodnih mož. Narodni poslanci glasujejo po vesti in v skladu s svojimi preprizanjem. To je tista skupščina, ki je bila do Monako-vega zelo omajhiva. Na prvi pogled se vidi nasprotnje z razpravami, ki so dale povod za ovire pri vodstvu vojne leta 1914.

Za ne je velikega pomena, da imamo ob sebi zavezničke, katerih pogum in stvarnost se jasno pokazala in katerih navdušenje za skupno stvar je skupščina na neponeden način pokazala. Soglasno izrečeno zaupanje vladnički Daladier je tudi zmaga za Veliko Britanijo prav kakor za Francijo.

London, 12. feb. s. (Reuter). Po poročilu iz Berlina je bil med nemško in sovjetsko vlado sklenjen sporazum, na podlagi katerega bodo med 18. februarjem in 1. marcem vsi Ukrajinci in Belorusi iz nemškega dela Poljske preseljeni v sovjetski del. S seboj smejo vzel samo prav malo prtljage, vse ostalo imetje, pa bo popisano in bo glede povračila škode dosegren poseben sporazum.

Nemške oblasti so na Poljskem uvedle posebne urade za kontrolo živil, v katerih je treba oddajati skoraj vse živila pridelana na Poljskem. Podlajajo jih nato v Nemčijo. Zaradi tega so cene živilom in drugim živiljenjskim potrebsčinam na Poljskem izredno narasle. Kilogram čaja stane sedaj 30 dollarjev, ton premoga pa 100 dollarjev.

Tudi iz sovjetskega dela Poljske poročajo o nezadovoljstvu med prebivalstvom, celo med delavci. V Lvovu so izbruhnilne v več tovarnah stavke.

Poljska Bela in Črna knjiga

Pariz, 12. feb. s. (Reuter). Poljska vladna je sporocila, da bo 20. februarja objavila posebno Belo knjigo z dokumenti o nemški kritiki za izbruh vojne in črno knjigo o grozovostih nemške okupacije na Poljskem. Prvotno je nameravala vladna objaviti vse podatke samo v eni knjigi, najnovejši podatki, ki jih je objavil o zatiranju na Poljskem Vatikan, pa so pravili poljsko vladu do tega, da jim pomeri več pozornost.

Mobilizacijski stroški na Nizozemskem

Han, 12. feb. s. (Reuter). Stroški mobilizacije znašajo dnevno 40.000 angleških funkov. Zato je sklenila vlad nova davka, ki predstavlja 3.900.000 funkov novo letenje obremenitve. Med drugim je povečan za 10% davek na sindikat.

Energična akcija proti komunistom

na Švedskem

